

PS 218

ТРЕНИНГ ЗА РАБОТА С ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Актуал.: Протокол №5/28.09.2022г. на УНС-ЦХН

Лектор: доц.д-р Зорница Ганева

АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Тренинг за работа с деца със специални образователни потребности“ е структурна единица от учебния план на бакалавърска програма „Психология“. Адресиран е към аудитория от бъдещи психолози, педагогически съветници, училищни психолози, което определя неговата специфика и съдържание.

Акцентираща се върху формиране на практически умения за оценяване на ресурса на отделната личност за социална адаптация, като се отчитат особеностите и възможностите на приемащата семейна и социална среда. Предлаганият курс се аргументира и от факта, че сложността на мениджмънта на подпомагащите и приобщаващи дейности изисква познаването на социално-психологическите характеристики на тези хора, техния капацитет за физическо, когнитивно и социално развитие (индивидуално и в група), на етно-културалните им особености в контекста на техниките и средствата за усъвършенстване на приемащата ги учебна и социална среда.

Съдържанието на курса е в синхрон с обществените очаквания и нормативните изисквания в областта на приобщаващото образование, на радикалните промени в държавната политика в сферата на образованието и социалната грижа за деца със специални образователни потребности. Отразява актуалните приоритети и тенденциите в националните политики за работа с деца със специални образователни потребности, ориентиран е към развитие на личностните качества и формиране на професионални умения на студентите, към разбиране на уникалността и равнопоставеността на всяко дете за развитие.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на курса на обучение е да се допълнят и систематизират познанията на студентите по общите психологически, социални, психосоциални и медикосоциални дисциплини, изучаващи възрастовите и индивидуални особености на

децата в неравностойно положение, с повишен риск по отношение на общото здравословно състояние и специфики на развитието, като от своя страна предложи научнообосновани психологически модели за преодоляване и компенсиране на неравностойността. Това ще обогати тяхната професионална компетентност и ще допринесе за личностната им и професионална им асертивност и мотивация за работа.

Непосредствените цели на дисциплината „Тренинг за работа с деца със специални образователни потребности” са:

1. Да се добият общи и конкретни теоретични познания по следните проблеми:
  - специфика на понятийната и терминологична система;
  - характер и специфика на уврежданията и нарушенията и произтичащите от тях дефицити в развитието на личността;
  - същност и специфика на социалното общуване и социалното поведение на деца със специални образователни потребности в условия на приобщаваща среда;
2. Да се формират практически умения за:
  - оценка на ресурса на личността за справяне с дефицитите;
  - изработване на програма за психосоциална рехабилитация с акцент на психологическия компонент;
  - мениджмънт на мултидисциплинарните екипи и ролята на психолога;
  - прилагане на нормативната база и работа с документация.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината се изучава като теоретико — приложна и предполага предшестващи познания по обща и възрастова психология, социална психология, психология на отклоняващото се поведение, експериментална психология.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредит и	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Психология	Задължителна	5	20	30	50	10	15	25		

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Приобщаващо образование. Основни и допълнителни понятия

Тема 2. Методологически основи на приобщаването на деца със специални образователни потребности.

Тема 3. Типология на отклоненията в развитието. Характеристика на децата със специални образователни потребности - клиника; дефицити и капацитети в развитието; специфики на поведението.

Тема 4. Оценка на ресурса и идентификация на потребностите на (дефицити и капацитети) на деца със специални образователни потребности. Процедури.

Тема 5. Планиране, организация, реализация на дейностите. Разработване на индивидуални планове за развитие.

Тема 6. Подкрепяща среда. Характеристика и потребности на семейството с дете със специални потребности. Интерактивни връзки: родител — дете — психолог. Методи за работа на психолога със семействата на деца със специални потребности.

Тема 7. Работа по случай. Същност, характеристика и специфика на индивидуалната работа.

Тема 8. Дейности с приобщаващ характер за деца със специални образователни потребности.

Тема 9. Работа по примерни казуси и разработване на иновативни предложения за оптимизиране на приобщаващата среда

КУРСОВА ЗАДАЧА

1. По време на семинарните упражнения студентите разработват индивидуално и в екипи оценка на ресурса на дете със СОП.
2. Всеки студент разработва самостоятелно свое задание и докладва резултатите от него.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работата на всеки студент се оценява с текуща оценка и оценка от семестриален изпит. При оформянето на окончателната оценка освен резултата от семестриалния изпит се има пред вид и текущата оценка. Текущата оценка се формира на базата на участие в лекциите и упражненията, на разработената курсова задача и от изпълнението на задачите за самостоятелна работа.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Дайър, У., Вринд, Д. Психологическо консултиране. Ефективни техники, Кибеа, 2012
2. Игнелези, С. Учебна среда и обучение на децата със специални педагогически потребности, С. Фонд. "Стъпка по стъпка", 2001г.
3. Карагъзов, Ив. Психологическа диагностика на отклоненията в развитието и поведението на детето и юношата, Благоевград, ЮЗУ, 1999г.
4. Станбърг, Р. Когнитивна психология, Изток-запад, 2012
5. Терзийска, П. Партньорство между училището и семейството на деца със специални образователни потребности, 2009
6. Циркова, Д. Психологическо консултиране на деца, юноши и родители, 2007
7. Наредба за приобщаващо образование
8. Закон за предучилищното и училищно образование
9. Процедури за обща и допълнителна подкрепа
10. Помагало - интегриране на дете със СОП в клас
11. Наредба за закрила на даровити деца
12. Приобщаващо образование 1 - УНИЦЕФ
13. Приобщаващо образование 2 - УНИЦЕФ
14. Приобщаващо образование 3 - УНИЦЕФ
15. Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в училище
16. Интегрираното обучение – от концепцията към практиката
17. Сборник с добри образователни практики
18. Сборник с добри практики по приобщаващо образование
19. Помагало за помощник на учителя
20. Наръчник - мултикултурна среда
21. Наръчник за работа и интегриране на деца със СОП
22. Наръчник за включващо образование
23. Приобщаващо образование 1 - за родители
24. Приобщаващо образование 2 - за родители
25. Ръководство - методика за оценка за образователните потребности - деца СОП
26. Ръководство - обучение на деца с поведенчески разстройства
27. Ръководство - обучение на деца с множествени увреждания
28. Ръководство - обучение на деца с аутизъм
29. Документи за работа с деца и ученици със СОП 1
30. Документи а работа с деца и ученици със СОП2
31. Ръководство - Обучение в социални умения 1
32. Ръководство - Обучение в социални умения 2